

Scenariusz: Reanimacja – wyrzucać czy naprawiać?

Cel ogólny: zwrócenie uwagi na niepotrzebną konsumpcję i ogromne możliwości regeneracji wielu przedmiotów.

Cele operacyjne:

- uczeń rozumie, dlaczego warto kupować produkty trwałe i wysokiej jakości,
- uzasadnia dlaczego warto naprawiać rzeczy zamiast je wyrzucać i zastępować nowymi,
- potrafi wymienić, które rzeczy są wciąż naprawiane, zna słownictwo związane z naprawami, wymienia nazwy zawodów związane z naprawami (serwis, reperacja, naprawa, mechanik, elektryk, hydraulik, informatyk),
- wymienia kilka ginących zawodów (kaletnik, szewc, introligator, ślusarz, repasantka, krawiec).

Czas trwania: 1 godz. lekcyjna + prezentacja prac grup w późniejszym terminie (np. po 2 tygodniach).

Miejsce zajęć: sala lekcyjna.

Materiały: kartki do notatek, pisaki, tablica, kreda.

Przebieg zajęć:

Poproś uczniów, aby podali przykłady przedmiotów, które zostały wyrzucone i zastąpione nowymi, bo się zepsuły lub zestarzały (np. radio, rozdarte dżinsy, rozklejone buty, torba z zepsutym zapięciem, parasol, drukarka, nożyczki, sprzęt AGD, telefon, komputer, lalka, kartridż do drukarki). Czy uczniowie przypominają sobie takie rzeczy, które pomimo zepsucia zostały naprawione (np. samochód, rower, komputer, telefon, koło w samochodzie, kurtka czy bluzka, aparat fotograficzny, okulary, pralka)? Zarówno wyrzucone, jak i naprawione przedmioty wypisz na tablicy w kolumnach. Możesz samemu uzupełnić listę tak, aby była jak najbardziej różnorodna.

Przeprowadź krótką dyskusję nt. lepiej wyrzucać czy naprawiać? Wybierz jednego ucznia, który będzie notować najważniejsze argumenty. Poproś, aby w jednym końcu sali (np. pod tablicą) stanęli uczniowie, którzy uważają, że lepiej jest naprawiać zepsute przedmioty jeśli jest taka możliwość, a w drugim końcu sali by stanęli uczniowie, którzy uważają, że nie ma sensu naprawiać, lepiej jest kupić nową rzecz. Poproś obie strony o przedstawienie argumentów.

Przykładowe argumenty za kupowaniem: w pewnych sytuacjach lepiej kupić nową rzecz, np. nowa lodówka czy pralka, jeśli poprzednia była bardzo stara i bardzo energochłonna, a nowa jest wysokiej klasy energetycznej, stary kineskopowy monitor od komputera na nowy płaski, który jest zdrowszy dla oczu i energooszczędny. Komputer był już zbyt przestarzały i nie można było wgrać najnowszych programów. Czasami naprawa jest niewiele tańsza, a nawet droższa niż kupno nowej rzeczy.

Przykładowe argumenty za naprawianiem: oszczędność – nie tworzymy nowych śmieci, chronimy środowisko, gdyż nie trzeba zużywać surowców, energii i wody do produkcji; naprawy – zazwyczaj dokonujemy lokalnie, a nowe produkty przyjeżdżają z drugiego końca świata i ich transport niszczy środowisko.

Poproś uczniów, aby postarali się wypracować wspólne stanowisko. Dla ułatwienia protokołant może zreferować przedstawione wcześniej argumenty. W dyskusji należy też zwrócić uwagę na rolę, jaką odgrywa świadome i przemyślane kupowanie – jeśli kupimy produkt trwały i wysokiej jakości, to nie zepsuje się on tak szybko jak „pozornie” tani przedmiot, który bardzo szybko trzeba zastępować nowym.

Następnie podziel uczniów na 4-5 osobowe grupy i poproś, żeby grupy przepisały z tablicy nazwy zepsutych rzeczy (zapisane na początku lekcji) i obok wpisały nazwy zawodów związanych z naprawami danych przedmiotów (np. mechanik, wulkanizator, elektryk, hydraulik, informatyk, kaletnik, szewc, ślusarz, krawiec, parasolnik). Jeśli uczniowie nie znają odpowiednich określeń zawodów albo zawody te nie mają nazwy, poproś o pozostawienie wolnego miejsca. Zwróć uwagę, by grupy na zmianę prezentowały jeden przedmiot, uzupełniając wypowiedzi uczniów w razie potrzeby. Po zakończeniu niechaj uczniowie podkreślą te przedmioty, które potrafi naprawić ktoś z ich najbliższej rodziny (np. zaszyć rozdarte spodnie, naprawić komputer, rower).

Na zakończenie, jeśli do dzwonka pozostało jeszcze trochę czasu, zaproponuj uczniom, aby wymyślili rymowane hasła zachęcające do napraw zamiast kupowania nowych rzeczy.

Zadanie domowe:

Podziel uczniów na grupy i przedstaw zadania do wykonania w domu. Każda grupa otrzymuje zadanie dotyczące innego obszaru napraw. Praca polegać będzie na wykonaniu listy adresowej z punktami napraw (naprawa sprzętu AGD, naprawa telefonów komórkowych, naprawa komputerów, naprawa obuwia, naprawa samochodów, naprawa sprzętu RTV, naprawa rowerów, inne). Lista może być wykonana w postaci mapy miejscowości z zaznaczonymi punktami, katalogu, mapy internetowej, posteru (plakatu). Zwróć uczniom uwagę, że nie ma to być przepisana z Internetu lista punktów, lecz szczegółowa sprawdzona informacja na temat tych miejsc. Uczniowie powinni sprawdzić, co dokładnie można w danym miejscu naprawić, ile czasu zazwyczaj trwają typowe prace, w jakich godzinach punkt jest czynny itp. Praca może być uzupełniona wywiadami z pracownikami tych miejsc. Dodatkowo lista profesjonalnych punktów napraw może zostać uzupełniona informacjami o osobach z kręgu rodziny czy znajomych uczniów (oczywiście za ich zgodą), które potrafią i mogłyby dokonać drobnych napraw w ramach przysługi bądź za drobnym wynagrodzeniem (np. konserwacja roweru, zacerowanie spodni).

Jeśli w Waszej miejscowości pracują jeszcze rzemieślnicy zajmujący się naprawą parasoli, naprawą lalek, kapeluszy, introligatorzy, osoby zajmujące się artystycznym cerowaniem, kaletnicy itp., to możesz zachęcić uczniów, aby udali się do tych miejsc i przygotowali reportaże.

Wyznacz datę prezentowania prac, na przygotowanie uczniowie powinni mieć co najmniej 3 tygodnie.